DÊPOT LEGAL
Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ SÁU SỐ 474 — MỖI SỐ NĂM XU — 壬申年二月廿七日 — NGÀY THỨ BẢY 2 AVRIL 1932

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	6$00
Sáu tháng	2.80	3.50
Ba tháng	1.50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương-nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲 **La Voix du Peuple** 民

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN
Số 123, đường Đông-ba, Huế
Hộp thơ: số 61
Giây thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN — Huế

Có an bề trong mà sau mới ngăn bộ ngoài được.

N° A. 108

NHỮNG CÁCH XÂM LƯỢC
trên thế-giới

(*Tiếp theo*)

Trên là nói chung các chánh sách xâm lược trên lịch sử xưa nay mà ở trong ấy có nhiều thủ đoạn như thế, chớ không phải vạch bẩn cái giới-thuyến cái nầy không dính với cái kia, vì lối xâm lược xưa nay, có đồng-thời mà thi-hành, gồm cả các chánh-sách nói trên kia. Vậy xin dẫn mấy cái gương dưới:

Nước Tàu đối với nước ta (theo lối ngày xưa).

Xét trên lịch sử thì nước Tàu đối với nước ta, từ nửa thế-kỷ về trước, trải vài ngàn năm, họ dùng đủ các cách xâm lược nói trên: Từ đời Tần mở Ngũ-Lãnh, đời Hán Triệu Đà chiếm lãnh, cho đến đời Đường và Triều Minh, triều Thanh sau nầy, nhiều lần dùng võ-lực chinh-phục, rồi họ lại đặt làm quận, huyện, sai thư sử đô hộ sang cai trị, họ lại đem văn-hóa của họ mà truyền bá cho mình. Ấy là võ-lực, văn hóa và chính-trị xâm lược, họ làm đủ cách. Còn nói chi cách kinh-tế xâm lược thì họ rành lắm, không cần gì chánh phủ cổ-lệ bảo hộ gì cả, chỉ mấy chú khách lang tang xách gói sang mà khi đi chỉ 2 bàn tay không, ít năm thì gởi về Tàu hàng trăm hàng vạn. Họ đem qua những đồ của họ mà người mình ca tụng sùng bái là «đồ Tàu» đó. Cái họa kinh tế xâm lược của các chú Tàu ở xứ mình đến nay còn dữ dội như trước, đều ấy bà con đã trông thấy rồi. Duy có ngoại giao thì người Tàu vụng lắm, nên gặp tay người Pháp thì thất bại liền. Ấy là nói đoạn xâm lược của người Tàu về khoảng quá khứ.

Nước Tàu đối với liệt-cường ngày nay.

Cái gương nước mình bị người Tàu xâm lược đã thành việc dĩ vãng. Sở-dĩ nhắc lại cho bà con nghe, vì là lịch sử của mình có quan thiết, mà mấy người không học sách cũng nhân đó mà hiểu được một ít chánh-sách xâm lược của nước ngoài. Đến cái gương thứ 2 nầy thì tuy cũng ở trong 5 cái chánh sách: võ lực, văn hóa, ngoại giao, kinh tế và chánh trị nói trên, song xem ra trăm hình ngàn dạng, ra quỉ vào thần, không biết đâu mà suy trắc và nghiệm xét được. Hãy nói đại lược thì trận nha-phiến, trận Canh tý liên binh, trận Trung Đông, ấy là võ lực xâm lược, truyền giáo và ngầm ngầm cầm quyền giáo dục (Trung-hoa một lớp đi học nước ngoài, một lớp rước thầy nước ngoài về học), làm cho văn hóa sẵn có ở Trung-hoa phải dẹp lại. Lãnh sự tài phán và công sứ đòi cho được quyền ưu đãi huệ quốc, túng trung thao túng chánh quyền, ngày trước dùng Mãn-Thanh làm trò rối, ngày nay lại dùng bọn quân phiệt. Ấy là văn hóa và chánh trị. Đến ngoại giao và kinh tế thì toàn nước Trung-hoa không nơi nào không bị cái chánh sách khôn khéo ấy chi phối.

Muốn chỉ cho rõ, chỉ xem cuộc Trung Nhật xung đột Mãn-châu Thượng-hải từ tháng 9 năm ngoái lại đây. Chỉ mấy tháng trời mà người Nhật dùng đủ các chánh sách võ-lực, kinh tế và ngoại giao, thì ai cũng thấy rõ, không phải thuật lại. Đến thủ đoạn văn hóa và chánh trị, mới ghê cho.

Ai có đời trong khoảng tiếng súng nổ rầm trời, quả bom rơi đặc đất, mà họ đã in sách giáo khoa kể có mấy xe, đem phát cho nhân dân ở Mãn châu! Còn cái thủ đoạn chánh trị thì còn nói chi nữa: mới vài tháng nay mà họ đã lập thành một nước mới, cơ quan chánh trị sắp đặt một cách bẳn hỏi, rõ ràng họ kẹp Mãn châu vào trong nách họ mà các nước chỉ đứng ngoài mà ngó. Cái đời lạ lùng thế nào, chỉ trong mấy tháng trời, lấy một nước đi chinh phục một nước (Mãn châu mấy tỉnh to gần bằng nước Nhật) mà các cách xâm lược đồng thời thi hành làm cho trở tay không kịp. Đã ghê gớm chưa!

(*Còn nữa*)

Sử-bình-Tử

VẬN-VĂN

Cảm thuật

I

Cuộc thế tranh đua một ván cờ,
Giải buồn ta bạn rượu cùng thơ
Tang bồng nợ nặng còn chan chứa,
Tiết nghĩa gương soi dám hững hờ.
Nói khoét nói ngông thây tiếng gió,
Biết khôn biết khó giữ lòng tơ.
Ngẫm quanh sực nhớ lời xưa hẹn,
Nét bút còn nguyên mực chửa mờ.

II

Thoi đưa thấm thoát cái thì giờ,
Mối nợ làm trai khó giả ngơ.
Lòng nghĩa việc nhân tấm rất ruột,
Bẫm danh bầy lợi nhện vương tơ.
Biết người chìm đắm ba làn sóng,
Cuộc thế hơn thua một nước cờ.
Xem thử vững đông trời ló mặt,
Hoàng-lương giấc nọ tỉnh hay chưa!

Tương-Phong

CHUYỆN ĐỜI

Lập-hiến ở Mãn-châu

Vấn đề lập hiến ở xứ ta đề khởi đã mấy năm nay, mà kể công đề xướng, có người lại suy nguyên đến 15 năm trước nữa kia. Gần mấy lối nay, phần thì chánh phủ có ý ưng chuẩn, phần thì dân biểu có lời yêu cầu, nào sách nào báo cũng bàn rầm lên thành một cái nghị án quan trọng, song chúng ta chưa thấy chỗ thực tế mở mối ra thế nào, cứ nghe mấy nhà văn sĩ bàn suông mà thôi. Thế mà cái nước mới Mãn châu kia, chỉ trong vài tháng nay mà nào độc lập, nào bảo hộ, nào cọng hòa, nào quân chủ, nếm đủ các mùi chánh thể trong thế giới. Nay quả nhiên họ lập thành nước Cọng hòa lập hiến, thần tốc đến thế là cùng! thật là trống trước không sau trên lịch sử.

Đầu tiên họ đặt một cái Đông Bảo thống nhứt chánh quyền tối cao cơ quan, thoát ly chánh phủ Nam kinh và Bắc bình, làm cái cơ sở nước mới; rồi họ bàn việc kiến thiết, kẻ chủ phục bích, người chủ cọng hòa, tranh biện nhau rất kịch liệt. Sau người Nhật chủ trương đầu phiếu quyết nghị, kết quả bên cọng hòa chiếm phiếu đa số, bèn chiếu theo từng đại cương đem ra thảo luận và thông qua, quyết định làm *Cọng hòa lập-hiến-quốc.*

Bà con đừng cười vội; họ làm có qui mô tề chỉnh lắm, có thực tế chớ không phải như lối «vẽ bùa» của các đức văn sĩ ta đâu.

Một tờ báo Tàu có kể rõ những cơ quan như sau nầy:

Về mặt chánh trị thì dùng chế độ Liên tỉnh tự trị có người đứng đầu cầm chánh quyền 元首, dưới đặt ra các viện: Lập pháp, Quốc vụ, Giám sát, Tham nghị, và đặt dân chánh 8 bộ. Cách tổ chức đại lược như dưới:

1/ Dân chánh bộ 6 sở: Tổng vụ, Địa phương, Cảnh sát, Giáo giục, công tác và vệ sinh.

2/ Ngoại giao bộ: Tổng vụ, chánh vụ và thông thương

3/ Quân chánh bộ: Tổng vụ, Tham mưu và quân vụ.

4/ Tài chánh bộ: Tổng vụ Thuế vụ và tài chánh.

5/ Thực nghiệp bộ: Tổng vụ, Nông vụ và Công thương (từ đó lên trên đều mỗi bộ 3 sở)

6/ Giao thông bộ 4 sở: Tổng vụ, thiết đạo bưu chánh và tàu thủy.

7/ Tư pháp bộ Tổng vụ, hành chánh và pháp vụ, cũng 3 sở.

Về Quốc vụ viện, thì đặt Tổng vụ sảnh, Pháp chế cuộc, Tham nghị ủy viên và công an quản lý 4 bộ.

Giám sát viện thì đặt giám sát và điển hình 2 bộ.

Về cách Pháp viện tổ chức phân ra: Tối cao pháp viện, Địa phương pháp viện Tối cao kiểm sát trưởng Cao đẳng kiểm sát trưởng và Địa phương kiểm sát trưởng.

Đấy, thấy chưa? Cái nước mới thấy cái tên hôm qua mà bữa nay họ sắp đặt đâu vào đó, cơ cuộc xem có thứ lớp, có ngăn nắp, khiến cho người ta nghe thấy mà sinh sợ, dầu là hiện nay mang cái tiếng «Ngụy chánh phủ» (偽政府 người Tàu cho là ngụy vì màn kín nước mới ấy toàn do người Nhật cầm máy mà quây). Song ở trên đời nầy, biết bao nhiêu là cái ngụy mà cái thiệt có thường thấy đâu!

Mấy bác văn sĩ ta hay cãi nhau về vấn đề lập-hiến, nghe công chuyện nước mới Mãn châu kia, có ngáp ngựa không? Vì họ đối mặt đâu, mà mình theo cũng không kịp, huống là thiệt!

K. Q.

DƯ LUẬN NHẬT BẢN ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ KINH-TẾ PHONG-TỎA

Có chạm đến chỗ ngứa của người Nhật chăng?

Báo Tiếng-dân trước có đăng mấy bài thời bình về cuộc Trung Nhật xung đột, trong có một đoạn nói tình hình Nhật Mỹ có vẻ ác cảm. Mà thật vậy. Thái độ người Nhật lâu nay đối với những lời điều đình suông của hội Quốc-Liên, không thèm đếm xỉa gì, bề ngoài thì thanh ngôn triệt binh, bề trong thì ngấm ngầm tấn hành. Mới rồi ở nước Mỹ nổi lên phong triều bài Nhật và bàn đến vấn đề kinh tế phong tỏa, nghe như động đến chỗ ngứa của người Nhật, nên dư luận Nhật rất là xôn xao. Như cuộc nghị hòa mà may thực hiện được thì đều ấy là một nguyên nhân to mà đoàn ủy viên của Quốc Liên chỉ là cái biểu diện. Vậy xét dư luận họ xem chỗ quan hệ ấy ra thế nào.

Báo *Mỗi Nhựt Tân văn, Đại bản,* có đăng tin rằng: bọn Lý Đăng ủy viên Quốc Liên, khi đi ngang qua Đông kinh, sau mấy cuộc hội kiến bàn luận và điều tra các tin tức về tình hình Mãn-châu và Thượng hải có mời các nhà ngân hàng, và thực nghiệp mà hỏi rằng:

Phương diện Quốc Liên như thiệt hành phong tỏa kinh tế thì các nhà ngân hàng đối phó thế nào? Các nhà hiện diện phát biểu ý kiến tóm tắt như dưới:

1) Hiện nay việc trọng đại nhứt là nước Mỹ chủ trương đối Nhật kinh tế tuyệt giao. Hiện ngân hàng hải vận đều lộ cái ý bài Nhật mà lại đòi nợ cũ nữa, ấy là một đều cần phải kiếm cách đối phó; 2) Tài chánh trong nước đã sa vào cảnh địa cùng bức, gia dĩ cuộc binh chiến nầy lại càng nguy ngập thêm. Mộ tập công trái thì kim dung lại càng rối loạn. Nhà ngân hàng phải giữ thái độ thận trọng, mà cũng lo nạn nước, vẫn cực lực chủ trương hòa bình để tránh cái nạn kinh tế phong tỏa. Vạn như mà phong tỏa thực hiện thì các nhà ngân hàng Nhật phải có quyết tâm, theo thời cuộc mà thố trí....

Tờ báo *Nhật nhật tân văn* lại nói rằng: Phong triều tẩy chay Nhật hóa, đầu chỉ ở Hoa thịnh đốn và Nữu ước địa phương đông bộ mà thôi, nay đã lan sang tây bộ, nhân chuyện «tẩy chay» mà cự tuyệt đến các việc mậu dịch vận tải thực hành chủ nghĩa «quốc thuyên quốc hóa», thương giới Nhật bị ảnh hưởng ấy rất to....

Đối với vấn đề trên, tờ Báo *Trì tân văn Đông kinh,* có đăng một bài «kinh tế luận» rất dài, lời lẽ căn cứ vào sự thực, đại khái nói: Từ cuộc Mãn châu Thượng hải phát sinh mà không khí các nước đối Nhật ngày thêm hiểm ác. Gần đây người Mỹ lại rục rịch đến chuyện kinh tế phong tỏa, dư luận đối Nhật cũng đổi thái độ ngày trước. Quốc Liên đại hội mai mốt đây chưa rõ thái độ thế nào, chúng ta rất lấy làm nóng ruột. Hiện nay các nước tư bản đều hãm vào cái cuộc khủng hoảng chung, dầu họ có bị thế giới công luận kích thích mà thiệt hành phong tỏa, thì về phần Nhật bản chịu ảnh hưởng lớn đã đành, song lấy tình thế đối-trị mà xem, các nước có quan hệ lợi hại với Nhật bản, trừ nước Nga ra, Nhật bản tất không đến nỗi hoàn toàn bị phong tỏa mà chịu đứng về địa vị cô lập đâu; chẳng qua kết quả đến vật phẩm sinh hoạt giá đắt mà thôi. Còn công nhu và công nghiệp phẩm thì không quan hệ gì lắm. Duy nghề tơ nghề dệt cùng thị trường ngoại biển, tất tăng số thất nghiệp lên nhiều. Vậy phong tỏa thực hiện thì ta có hai đều nguy hiểm:

1·) là ảnh hưởng đến kinh tế giới Nhật-bản thế nào?

2·) là Nhật-bản đối với sự nhu cấp trên quốc phòng thái độ nên thế nào?

Về vấn đề kinh tế, theo như bản điều tra 1931, Nhật-bản đối ngoại mậu dịch:

Xuất cảng: 1.179.211.334 đồng
Nhập cảng: 1.319.408.527 đồng

Thế là số du nhập nhiều hơn 140.197.193 đồng.

Nếu như kinh tế phong tỏa, trừ ra đối với nước Nga, cùng Mãn Mông và các nước thực dân còn một ít bộ phận tấn xuất được. Còn như phong tỏa mà đến đoạn tuyệt đường quan hệ với các nước, thì chủ yếu phẩm xuất khẩu của Nhật như tơ, bông,

(Xem tiếp trang ba cột 5)

Tấm lòng yêu nước há riêng ai

BỌN CÔ ĐẦU VÀ CHỊ BÁN CANH-RAU TRUNG-HOA QUYÊN TIỀN GIÚP NƯỚC

Tại Hải khẩu (Trung hoa) ngoài những hội công, thương, học, quyên tiền giúp vào việc quân, các cô đầu cũng rất là sốt sắng với việc nước. Họ có tổ chức một ban diễn kịch, bắt đầu từ ngày 26 janvier họ diễn luôn ba đêm tại nhà hát Đại đồng bỷ viện; hai đêm đầu thì do các học sinh các trường diễn; còn hai đêm sau thì do các cô đầu diễn. Còn những cô nào «dợt» quá thì phải làm việc dọn dẹp, nếu ai trái lệnh sẽ bị phạt 25 đồng.

Tại phố tứ ba tây doanh bàn ở Hương-cảng có một chị chỉ bán canh đậu, ăn chắc để dành được một món tiền là 84 đồng bạc, đem gởi vào nhà băng Quảng-đông để nhờ chuyển giao sang hội Lạc-quyên cứu nạn dân tại Thượng-hải.

Xem hai chuyện đây thật là các cô đã đánh đổ được câu Đường-thi: «thương nữ bất tri vong quốc hận» cô gái buôn không biết gì đến hận mất nước.

(Đông-phương)

ĐÂU LÀ CỐI PHÚC?

Xem trang ba

YÊU MÀ PHẢI BIẾT CHỖ DỞ

THUYẾT LẬP HIẾN CỦA LƯƠNG KHẢI-SIÊU
DƯ LUẬN TRUNG HOA ĐỐI VỚI KHƯƠNG LƯƠNG

Trong hai bài trước đã nói nhà thế-giới cách-mệnh Nhật Thao-thiên-Cung-kỳ đối với Khương-hữu-Vy. Nay nhân tiện xin thuật qua thuyết lập-hiến của Lương-khải Siêu (Ẩm Băng tiên-sinh) cùng dư luận người Tàu đối với Khương Lương.

Lương là một người học trò cao túc của Khương, cũng là một người trọng yếu chủ động trong cuộc Mậu tuất chánh biến. Lúc Khương thoát nạn thì Lương nhờ người Nhật bảo hộ vọt sang Nhật-bản, truyền thuật sư thuyết, làm báo làm sách để du nhập tư tưởng mới cho người trong nước. Văn tài của Lương nghị luận hoạt bát, bút thế hào phóng, gồm cả cảm tình và lý trí, đồng thời ai cũng khâm phục, bọn cừu địch cũng gọi Lương là «con yêu văn» (文妖); nói đến cái công khai thông phong khí cho dân Trung-hoa thì công Lương rất to (chính người mình cũng chịu ảnh hưởng nhiều). Ông ta đầu tiên chủ trương theo thuyết của thầy, cổ xúy chủ nghĩa «bảo hoàng» (xem bản Ẩm-băng văn tập từ năm 己亥庚子 trong khoảng mới sang Nhật, thì đủ rõ). Sau lại tư tưởng càng ngày càng đổi mới, kiên trì cái thuyết lập hiến, chính Lương cũng tự nói là có dị đồng với thầy, nghĩa là kính phục thầy mà không theo chỗ sở đoản của thầy. Tuy vậy do Bảo-hoàng mà sang Lập-hiến, có hơi gần, dễ thiên tựa (dời sang gần), tỏ ra 2 thầy trò không sao dứt bẳn cái giây dằng dính về sự thọ tri với vua Quang-Tự mà bước thẳng qua cái bờ bên kia là đảng Cách-mạng Tôn-văn. Vì thế nên trước năm tân hợi (1911) Cách mạng đánh đổ Mãn Thanh, hai đảng Lập hiến và Cách mạng thường xung đột nhau bằng miệng gươm bút súng, mà Lương vẫn kiên trì thuyết lập hiến cho đến cuối cùng.

(Đều nầy chưa nói hay hay dở, cũng như Khương kiên trì thuyết Bảo-hoàng đấy thôi.)

Cũng không lạ gì, triều lưu dân quyền chung trên thế giới một ngày một sôi nổi, mà những mối ác cảm của triều Mãnh Thanh gieo cho dân Tàu, dầu cho thành hiến đến đâu cũng không làm cho tiêu sạch đi được. Bởi thế nên phải Cách mạng càng ngày thế lực càng bành trướng mà phái Bảo hoàng, Lập hiến, càng ngày càng sa sút cho đến ngày mòn hết. Kể thuyết lập hiến của Lương trưng dẫn rất rộng, khảo cứu rất tường, làm thành gần một bản sách có giá trị, chớ không phải như các thuyết Lập hiến «suông» của bọn văn sĩ ta; song trong có một tư tưởng lạ đời, làm bia cho người ta cười nhạo là cái thuyết «*Cọng hòa chánh thể mà trên có một vị quân chủ mang cái tên trống*» 虛君主之共和政體. Bài nầy chính làm năm Tân hợi cách mạng 1911 mới lại (Trong bản Ẩm băng toàn tập, quyển 12 có chép bài ấy.) Thuyết nầy có một đoạn nói rằng: Theo cách «cọng hòa có vua trống» vua hiện tại là được, còn ngoài giống vua hiện tại ra có một cách: tức là tôn Diễn-thánh-công là cháu Đức Khổng tử lên làm ông vua hư vị ấy. Lấy lẽ rằng cái ơn đời đời của đức Khổng tử ở nước Tàu không ai bì được cả. Diễn Thánh công là công tước, gia 2 cấp nữa, tức là Hoàng đế, so với nước Hy lạp và nước Na-Oai đi rước vương tử người

ANNAM LỊCH SỰ HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

nước ngoài về làm vua, thì cái này thuận tiện hơn. Ông lại nói thêm rằng: dã dùng làm đồ trang sức phẩm thì ai lại không chủ cái vị ấy được...

(Ký giả vẫn tự nhận là một người học tư thục (私淑 học trò tư, học riêng không giáp mặt thầy) của Lương Âm-băng tiên sinh, về khoảng tân cựu giao thừa, và rất tôlòng khâm phục. Song đến đoạn nói trên, thì xin vô phép bẹt cho thầy mấy bẹt!!!)

Thuyết ấy truyền ra, dư luận Tàu lấy làm trò nhạo, có một tờ báo Hoa kiều cũng ở Tân gia ba, có đăng một bài bàn về cái thuyết « Tôn Diễn Thánh công làm Hoàng đế », công kích cả Khương và Lương. Bài ấy rất có hứng thú, ký giả còn nhớ vài đoạn đại ý nói: Vẫn yêu Lương... Lâu nay chủ trì cái thuyết lập hiến dần Đông dần Tây, xê đi xích lại mà không sao làm cho tròn cái thuyết được; nay lại bày ra một cái thuyết rất kỳ quái là tôn Diễn Thánh công làm vua! Đức Khổng tử ở Trung hoa hưởng huyết thực mấy ngàn năm nay, nay con cháu lại lên làm vua nữa! trở dậu bày trước hai thềm, ngọc lụa dâng cả bốn biển, làm chúa tôn giáo, làm vua trần gian! Đức Giáo hoàng bên La mã, lâu nay thế lực đã suy đồi, nay nghe cái tin này, tất vuốt râu cả cười mà nói rằng: Đạo ta ngày nay có bạn, không mồ côi vậy..., (兩儀因立,萬方兵帛,教中之主,國中之王,羅馬教皇聞之,必撚鬚大笑曰,吾道今不孤矣...) ny vậy, cái thuyết Bảo hoàng ngày nay đã không thích rồi... Thảo đường, vạn mộc nào đâu đấy? Chuỗi đỏ lê xanh một dạng sầu! Thầy trò nhà ông nên theo vua Mãn-Thanh mà ra ngoài núi Trường bạch kia, còn nhiều lời làm gì! (草堂萬木今何在,綠蕚紅梅一樣愁,君師弟恨有誰滿滿,會向長白山山而去,嗟嗟何哉.)

(Bài báo này ký giả thấy đã lâu, thuật lại và đoạn, hoặc có sai một đôi chữ, chớ đại ý thì không sai chút nào)

Khương Lương là hai nhà danh nhân nước Tàu và là nhân vật trọng yếu thế lực trong khoảng cách tân này, mà dư luận người Tàu và người Nhật đối với hai người ấy có đoạn lịch sử như thế. (Khương sau về nước, không làm việc gì. còn Lương thì ra giúp việc trong đoạn Dân quốc mới thành lập, sau lại làm một người chủ động trong cuộc Thảo ngạc danh đỏ liềng hiến đế chế, đáng là nhà văn hào chân chính.)

Tây triết có nói: « Ta yêu thầy ta, ta càng yêu chân lý hơn ». Ký giả đối với Khương Lương vẫn khâm phục, sở dĩ thuật chuyện trên này là cốt trông cho người mình hiểu rõ: Phàm cái gì không thích trong cuộc sinh tồn, dầu thần thánh cũng không phương vãn hồi; mà những kẻ chân chính học giả có đều sai lầm, dầu bị người đời chỉ trích, cũng là đều lỗi của người quân tử. Một chỗ vết không hại đến cục ngọc quí báu kia, không nên che đậy thêu thùa. dầu đều quấy mình mà sa vào cái hạng « tiểu nhân không biết kiêng sợ » (小人無忌憚) vậy.

Minh viên

TRÁCH-NHIỆM NHÀ HỌC-GIẢ

đối với quốc-dân trong cuộc cải-cách

(Tiếp theo)

. . . .

Từ năm 1905 (乙巳甲辰) nhân trận Nga Nhật đánh nhau, ảnh hưởng tràn sang xứ ta, kích thích một cách mau chóng, sách mới, báo mới (như sách Khương Lương cùng báo Tàu v. v....) cũng đồng thời truyền sang, trong đám sĩ phu đã có một ít người nói tân học, mà đối với cái học khoa cử hủ bại ngày trước, cũng có kẻ công nhiên bài xích, không phải kiêng nể nhận là đạo học thánh hiền như ngày xưa. Cái lối văn tự cổ xúy, kế tiếp xuất hiện. Nó cho đáng cũng là lối cổ xúy suông; song có tới một bước khác với ....

. . . .

b/ Bài giác thế tân thanh (覺世新聲) **ngoài Bắc** (năm 1906). — Bài này chỉ đem cái dở của người mình giống với cái hay của người Âu Mỹ, cứ đem hai bên mà so nhau đều vài chục đều, lời dầu dị mà văn cũng sạch sẽ, khiến cho người ta dễ hiểu, như:

« Người ta tánh thích đi chơi,
« mây nước cũng tới, mây nơi cũng
« từng. Ở rỏ khắp biển băng núi lửa,
« đi rỏ cùng Đông-Á Nam-Phi. Người
« mình một bước chẳng đi, trọn đời
« xó bếp biết gì đến-ai. Ra khỏi cửa
« một ngày đã nhác, tỉnh này sang
« tỉnh khác đã xa. Đi đâu cũng ngó
« lại nhà, vợ con vẫn vít chó gà
« loanh quanh.

« Người ta lấy vệ sinh làm trọng,
« cốt lúc còn mặc sướng ăn sung;
« chết đi nhắm mắt là xong, như gỗ
« như đá thôi không cần gì. Chẳng
« qua cũng chôn đi khuất mắt, chiếc
« xe đưa lấp đất là xong. Anh em
« bạn hữu có lòng, bó hoa trước mả
« vô cùng kính yêu. Ai mà có công
« lao danh tiếng, đúc tượng đồng
« làm truyện để sau; gọi là thương
« nhớ dài lâu, chả cần khấn vái, chả
« cần cúng đơm. Người mình sống
« ăn nhơm ở dở, chẳng chút chi được
« dở lấy mình; chết rồi ma đám linh
« đình, bày ra cuộc tiệc....

c/ Bài ca khuyến học quốc ngữ ở Quảng nam (năm 1906) — Bài này văn mà đủ ý:

« Đứng làm trai đứng tron trời đất
« phải sao cho mở mặt non sông. Kìa
« kìa những kẻ anh hùng cũng vì
« buổi nhỏ, học không sai đường.
« Cuộc hoàn hải liệt cường tranh
« cạnh, mở trí dân giàu mạnh dường
« bao. Nước ta học vấn thế nào,
« chẳng lo bỏ dại, ngày nào đặng
« khôn? Chữ quốc ngữ là hồn trong
« nước, phải đem ra giạy trước dân
« ta. Sách Âu Mỹ, sách Chi-na, chữ
« nào nghĩa ấy dịch ra rõ ràng.
« Nông, công, cổ, trăm đường cũng
« thế, họp bầy nhau thời dễ toan
« lo. Á Âu chung lại một lò, đúc nên
« tư cách, mới cho là người. Một
« người học muôn người cùng biết,
« trí đã khôn trăm việc phải hay,
« Lợi quyền đã nắm vào tay, có
« ngày tấn hóa có ngày văn minh... »

. . . .

Xem những chuyện kể trên thì cái máy cách tân nước ta bắt đầu chuyển động từ khoảng 1904 1906, nói cho đúng là từ cuộc Nga Nhật đánh nhau, đến nay đã gần 30 năm, nào có phải là ít ngày giờ đâu; gia dĩ sau đó báo sách xuất hiện càng ngày càng nhiều, trên chánh phủ Pháp cũng hiểu rõ người mình đã có tư tưởng Âu-hóa, có mở mang và sửa đổi phép thi phép giạy; lẽ thì học giới ta đã thoát ly thời kỳ « cổ xúy » mà bước lên thời kỳ trứ thuật, tuyển trạch và thực hành kia mới phải. Thế mà bước sang cái thời kỳ trứ thuật thì trở quay đầu lại cái lối cổ xúy như trước. Trừ ra một vài nhà có thâm Tây học hoặc Hán học có dịch thuật được một ít văn và sách gọi là có bổ ích chút đỉnh (nhưng ít lắm), còn ngoài ra phong tình nhắm nhí, cổ động lăng nhăng, (trước cổ xúy lối phù hiếu, ngày nay lại cổ xúy lối quảng cáo), tuyệt nhiên không có cái nào phán đoán trên con đường tuyển trạch chút nào. Tuyển trạch đã không tinh thì không rõ đều gì nên thực hành, tự nhiên trở ra cái cảnh trạng trắng đen lộn xộn, trách sao không gây cho người mình cái hại lầm đường lạc nẻo!

Ai là nhà học giả tự nhận cái thiên chức đối với quốc dân, hãy lưu tâm cẩn thận mà cùng nhau dìu dắc lên con đường tuyển trạch và thiệt hành kia, đi được bước nào chắc bước ấy, làm được đều gì chắc đều ấy, không nên lợi dụng cái lòng ham mới của bọn thanh niên mà bàn chuyện « mở rộng » cũng « không nên lui bước lại lối cựu học xưa mà vẻ thêm chưn rắn ». Một câu nói mà làm ra việc thiệt, hơn là một trăm đều nghe hay mà bỏ không. Nói tóm một câu là nhà học giả ta ngày nay, về nghề trứ thuật phải để lòng đến chỗ thực hành, không phải chỉ làm bài quảng cáo như mối hàng bán rao mà thôi vậy.

HẾT

X. T. T.

GIẤY ÍT CHUYỆN NHIỀU

Tên Hồi, người cọng sản lợi hại, đã dự vào nhiều cuộc biểu tình ở Thuận-kiều (Nam-kỳ), trốn thoát mấy lâu, vừa rồi mới bắt được. Nghe nói y có can vào vụ giết viên Thanh-tra Mật-thám Legrand ở đường Lareynière và Legrand de la Liraye trước kia.

Nghị định ngày 17 Mars 1932 của quan Toàn quyền bổ túc cho nghị định ngày 31 Août 1931:

« Những nam nữ học sinh Việt-nam ở ban Sư phạm Pnom penh có thể xin bổ nam nữ giáo học và giáo học thì sai ở Cao mên mà không cần phải trúng tuyển kỳ thi tiếng Cao mên do nghị định ngày 5 Mai 1926 định ra, khi đã thi những bài viết và bài vấn đáp bằng tiếng Cao mên trong kỳ thi Cao đẳng tiểu học và được điểm số trung bình 10 điểm

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUẾ

Tin cùng chị em biết

Tại Hội Nữ Công, chúng tôi có lập thêm một lớp may đồ Annam vải, lụa, hàng, the đều may được cả. Chị em thành phố và thôn quê ai muốn dùng may thì xin đem đến may (hiện nay hội đương may đồ của hội Lạc-thiện) hoặc ai muốn học nghề may tay, may máy, hoặc cho con cháu học, thì đem đến học, mỗi tháng năm giác tiền học phí, dạy thường, chỉ nghỉ ngày chủ nhựt.

Nữ-Công Học-Hội

NGHỆ-AN

Hai người hội kín bị bắn

Sáng hôm mồng 10 tháng 2 Annam quan Bố, quan Án, quan giám binh và 5 tên linh tập dã dẫn Thui-Ba tức Mười và Cầu văn Tiến tức Chuyên-Cần tới làng Song lộc (Nghi lộc,) là quê quán của 2 người ấy mà xử tội bắn.

Hai người này bị bắt từ hồi tháng 9 năm ngoái, can về vụ ám sát quan huyện Nghi lộc, nên tòa Nam án kết án tử hình.

Tr. N.

HÀ TỊNH

Ăn trộm quả tang

Ở về xã Cổ Kinh, phủ Thạch Hà có hai tên Nguyễn Chi và Phạm Định là lũ ăn trộm chuyên nghề mà không ai làm chi tới. Cách ngang làng của chúng nó cũng quá tay. Hôm 28 tháng giêng ta chúng dào ngạch vào nhà Đào Tiềm (chồng đi làm ăn ở Lào chỉ có chị vợ và đứa con gái nhỏ ở nhà) cạy tủ lấy đồ một cách tự do; chúng nó dọa giết, nên mẹ con thị Đào nằm yên khóc thầm không dám cựa quậy, song hai tên kẻ trộm kia mẹ con thị Đào đều biết mặt cả. Khi nghe được tiếng phu đoàn đi tuần, mẹ con chạy ra van khóc thì kẻ trộm đã tẩu thoát.

Đầu đuôi thị Đào bày tỏ, đến sáng ngày cùng đoàn trưởng, và hào mục vào đồn Cổ Kinh trình Bang tá. Linh Bang tá đến nhà hai tên trộm kia bắt được quả tang. Chúng bị giải đồn. Ngày 12 tháng 2 Đào Tiềm ở Lào về đến kêu nơi Bang tá nữa, nên phạm nhân đã đem đến phủ Thạch Hà xét hỏi.

Nguyên tên Chi trước đã can án 3 năm tù về tội ăn cướp (Can-lộc) từ khi được tha về đến nay chỉ chuyên nghề vào trộm ra cướp. Còn Phạm Định suốt đời nhất nhất không làm nghề chi, chỉ chuyên nghề bắt gà thuốc chó. Xin quan trên trừ cái hại ấy cho.

Đồng dân thôn Chi-lưu

QUẢNG-BÌNH

Vì sao mà đổ bác tự do

Năm nay là năm khó kiếm ra tiền bạc, dì dân cũng nghe tiếng than túng khóc nghèo. Thế mà cuộc đổ bác lại có vẻ thạnh hành mới lạ chớ! Vì sao? Vì mấy năm trước, có lệnh cấm nghiêm nhặt, còn năm nay, không thấy cấm ngăn gì. Xem như trước huyện Bố Trạch mà họ cũng đánh bạc huống là ở chốn xa mắt quan!....

Rõ

QUẢNG NAM

Một đều đau đớn

Tôi là Phạm-Dai, dân làng Cẩm-Sa phủ Điện-Bàn, ông tôi là Bá-hộ, cha tôi là Học-sinh. Cha tôi sinh đặng bốn người con trai rồi thọ bịnh mất sớm. Anh cả tôi là Phạm-Bạc đích-tôn trong chi phái nhà tôi, và làm Lý-trưởng đương thứ, tuổi mới ba mươi hai. Ngày 10 tháng 11 ta năm ngoái, anh tôi thọ bệnh tạ thế. Khi ấy tộ-thúc tôi Phạm-Tấn, đường thúc Phạm-Hanh, và Phó tổng Phạm Huân, biểu chị em tôi mở rương đưa khế cho các ông. Đang khi bối rối không biết gì cả, các ông chú niêm rương lại độ 20 ngày rồi mới lên báo làng Phong-Hồ, Bình-Ninh, cùng Lý-trưởng sở tại, thưa rằng: ông bà để điền-thổ văn khế lại mà chị em tôi dám xé niêm cái rương..... Khi đó thầy Phó-tổng Phạm-Huân biểu gông cùm chị em tôi giải lên quan. Từ đó đến nay thì quan Phủ chưa xét ra lẽ nào. Vả chăng văn-khế thì còn đó chớ cái rương này thì vợ chồng anh tôi tân tạo, trừ gia tài khi mình còn điền thổ văn khế ngỏ đợi lưu lại, các ông đã bán mà tiêu rồi, nay lại mưu đồ đoạt tự.

Mong ơn quan trên soi xét tới những đều đau đớn khổ sở của anh em chúng tôi.

Phạm-Dai ký

Linh khuấy!

Hôm 22-3 chị em chúng tôi đi Faifoo mua hàng. Đến lúc trở về, gần Vĩnh Điện, ngang km 122 bỗng có hai người lính tập ngồi trên xe chở đồ do tù đầy, nhảy xuống a vào mình chị em chúng tôi, làm đều xấu hổ, và ngăn đón không cho đi, lại vứt hàng hóa làm cho hư hỏng. Nhờ có người can nói, chị em chúng tôi mới được đi về. Đã làm đều trái lẽ mà chúng lại còn hăm dọa..... Gần mắt quan mà còn thế, huống gì trong lúc các bác về nhà quê!

T. L. Thay mặt chị em

Hào cường lạm nhũng

Dân chúng tôi thuộc làng Bá-gián tổng An-lưu phủ Điện-bàn có đều khổ ức xin bày tỏ:

Từ năm ngoái đến nay trời làm mất mùa luôn, nhiều nỗi khổ sở, mà bọn cường hào cứ thẳng tay bóc lột cho đến cùng, dân chúng tôi khó mà chịu nổi:

1) Ruộng có 5 sào mà nói với dân 6 sào, người nào có tiền lo lót thì được ruộng tốt, người nào không có phải được những ruộng không có cỏ mọc.

1) Bạc công xuất ra nói làm cái này cái kia rồi không thấy chi cả.

3) Đấu giá ruộng công tiêu chuẩn về việc công vụ 100$ nay lại thấy đấu giá nữa, dân chúng tôi hỏi thì bạn cường hào nói tiêu phí về sự thịt trâu quan bắt. (Ngày 19 tháng mười một năm ngoái xẻ một con trâu chia nhau ăn. Đến 5 tháng chạp xẻ một con trâu nữa, con trâu này của thầy Nam Dụng ở trong làng, có quan phái đến bắt được hiện tang một tấm da, liền dải cả làng vào nha xét hỏi, cách ít bữa cả làng được tha về. Đến tháng giêng đây nhơn lễ Xuân-thủ, làng bảo dân ký tá ruộng và đấu giá; dân hỏi lấy tiền làm chi thì làng nói lấy tiền đi trả khoản phí về sự trâu). Dân không ăn thịt trâu sao bắt ký?

Những việc trên đó đều là việc thiệt, xin quan trên xét cho.

Dân làng Bá-dán

QUẢNG NGÃI

Lý trưởng nhũng nhiễu

Tại làng Trung Yên, tổng Bình hà phủ Bình Sơn có anh em Lê Thê tức Cả Mơ, Lý trưởng Lê Viên tức xã Cai, làm nhiều đều nhũng nhiễu xin kể như sau này:

Bao canh bao tá của làng, bị Phạm Vị kiện đến quan mới thôi. Hai tên này khi bầu cử lý trưởng ăn của Phạm Cầu 10$ Cữ Hương mục ăn của Lê Trị 5$ mà dân không ký Lê Trị đòi bạc lại thì họ nói để khóa sau cử làm hương kiểm.

Lệ giỗ thần cần một mâm, mà không có miếng thịt, cả Mơ mắng nhiếc kia nọ. Trong xóm riêng ai có giỗ phải mời cả, không thì phải cần một mâm đầy đủ, nếu không có thì cả đôi đánh đập. Vì tham ăn mà dân lụy.

Dân làng

Ăn thịt bò thời khí!

Tại tổng Long giang làng Bình-trung phủ Bình sơn có tên Nguyễn-Ích đương vì thủ sắc, lại đại hào mục kiêm tộc biểu xui cho trong xóm làm bò đau thời khí chia nhau mà ăn. Dân quê ngu dốt, thấy rẻ thì ham chớ biết đâu là trái luật vệ sinh. Bò của tên Bùi Dần mắc dịch chữa không khỏi, mới chạy thưa cùng y, y bày làm thịt ăn mà nói bò bị công.

Dân ngu mà chức việc như thế thật là trái vệ sinh.

PHAN-RANG

Thuế chợ nặng quá

Chợ Phan rang mấy năm trước trước lấy tiền chỗ hãy còn nhẹ.

Về năm nay nhà nước giao cho chà lấy thuế, chúng nó cứ mỗi gánh cà góp 1$40 hoặc 1$20, gánh gạo 0$50, gánh hàng xáo 1$00; còn về phần hóa hạng khác cũng nặng hơn nữa. Chúng tôi nhiều khi đến sở có kêu mà không thấy xét. Lại trong buổi góp, đàn bà hoặc con gái bị bọn ấy chọc ghẹo, có nói nặng thì chúng nó bớp tai, đá đít, và chỉ cho biên lai lấy thuế mà không biên số tiền.

Chúng nó làm nhiều đều trái lẽ quá, xin nhà nước định khoản góp thuế thế nào có chừng cho dân nhờ.

Ph. C.

KIM LAI TẠP CHÍ

Số 6

I — *Kinh-tế-học.*
II — *Nguyên-nhân của kinh-tế khủng hoảng.*
III — *Ông vua diêm (Jirer Kreuger).*
IV — *Vấn-đề Du-học và vấn-đề Đông-Tây (Nửa giờ nói chuyện với ông George Le fèvre).*
V — *Vặn-vặt.*
VI — *Nhìn quanh thế-giới (3 bài).*
VII — *Đề phòng bệnh sốt rét.*
VIII — *Chọn thần tư-văn (chuyện vui).*
IX — *Tiểu-thuyết.*
X — *Thời-sự — Kinh-tế thời-đàm.*

PHỤ TRƯƠNG PHỤ-NỮ

(Kỳ nào cũng có)

I — *Tân-đạo-đức trong gia-đình.*
II — *Tục lệ về hôn-nhân.*
III — *Những đều nên biết trong khi thai nghén.*

NHÀ THƯƠNG TƯ

TRƯƠNG-ĐÌNH-NGÔ

Y-sĩ Đông-pháp

đã mở tại Quinhon đường Jules Ferry (sau lưng Pháp Hoa ngân hàng) thăm mạch, chữa bệnh và hộ sanh.

Nên chú ý rằng:

HIỆU BÀO CHẾ

THÁI-QUANG-KHIẾT

ở QUINHON

Bán thuốc đã tốt mà rẻ, Chuyến tàu nào cũng có thuốc bên tây lại cả, nên thuốc được mới luôn. Ở xa mua gởi hết sức mau.

TÂN-VIỆT-NAM THƯ-XÃ

Vô gia-đình 500 trang
Đông-chu liệt-quốc 560 trang
Giá 1$00 — QUAN-HẢI — Huế

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

dược-phòng

Cao, đơn, hoàn, tán

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

合 Maison HOP-THINH 盛

SOIERIE & MERCERIE

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa. The thâm, băng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, chè hạt. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Qui Khách ở xa xin viết thư về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như đồ da, valise, yên ngựa, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gỗ vân vân.... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU

HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie 32 *Rue des Cantonnais* HANOI

Comptoirs Commerciaux d'Annam

Commission - Représentation

TRUNG-KỲ THƯƠNG-CỤC

107, Rue Paul - Bert -:- HUẾ

LÊ-THANH-CẢNH chủ nhơn

TẠI TÒA SAIGON

Khắp cả Nam-kỳ, Cao-mên và Lào, hễ nói đến THUỐC-XỔ hiệu NHÀNH-MAI, và THUỐC-DÁN hiệu CON RẮN, thì phần đông ai cũng đều công nhận là thần dược; vì sự hay của nó, và sự kẻ làm giả. Nên ngày 27 février 1932, tôi có đem lên *Tòa Saigon* mà cầu chứng. Ai làm giả, bắt được sẽ bị nặng tội.

Thuốc xổ

Đệ nhứt hay, có tài rửa ruột, sạch cả con trùng, sán, lãi, xổ đàm độc rất nhiều, xổ êm, uống dễ, ít đau bụng. (Giá 0p20).

Thuốc Dán hay là Thuốc Cao

thì trị các chứng bệnh ngoài da. Nhứt là mụn, trị mụn độ nhứt hay. Trị nhậm mất rất tài, vì thuốc rút gươm và phong độc. Trị ghẻ, tức ngực, đòn bị đau vú, lát, sãi cảng, nhứt đầu, mụt nhọt, nhức mỏi, tiêm la, hột xoài, các chứng bệnh ngoài da, dùng đến thuốc nầy thì sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp 0p25

Ở Trung-kỳ có bán mấy chỗ kể dưới đây:

Ở Phantiet: Đồng-xuân-Cỳ Cai de la laverie S. E. E. M.

Ở Vientiane: Bùi-văn-Nhờ commerçant.

Ở Huế có bán nơi M. Đào-duy-Anh (Quan-Hải) rue Gia-long.

HUẾ (Citadelle): *Hồ-tri-Phát maison Thuận-Lương*
FAIFO: *Bazar Hồng-Lạc 138 Pont Japonais*
TOURANE: *Nguyễn-hữu-Vinh commerçant*
PHANRANG: *Huỳnh-văn-Trân 14 Maréchal Joffre*
QUANGNGAI: *Madame Phạm-Hòe commerçante*
NHATRANG: *Nhà thuốc Mộng-Lương thơ-quán*
QUANGTRI: *Châu-nguyên-An chez Hòa-Long hiệu*
PHANTHIET: *Lê-nam-Hưng commerçant rue Gia-long*
PHANTHIET: *Bazar Minh-Nguyệt, rue Gia-long près du pont*

Mua sỉ huê hồng 30 % cả phí tôi chịu, do nơi:

NGUYỄN-VĂN-PHỔ

Boite Postale n° 63 -:- Saigon

(Còn cần thêm nhiều đại-lý)

Thuốc xổ giá 0$20. Thuốc dán giá 0$25

MÁT TRỜI

Mấy tháng gần đây, trời nóng nực quá, hàn-thử-biểu lên đến ba bốn mươi độ. Tuy ấy, ảnh mỹ thuật lối mới của hiệu HUONGKY vẫn được quý khách rất đổi hoan nghênh, không nề nóng nực đến chụp thật đông. Trời nóng còn đông như thế, huống hồ đến tiết sang thu, trời thêm mát mẻ, có lẽ các quý khách càng đến thật đông hơn, lại chính bản hiệu chủ nhân thân hành đứng ảnh để khỏi phụ lòng các quý khách chiếu cố về lối ảnh mờ. Chính là lối ảnh hiệu HƯƠNG-KÝ khởi xướng ra trước nhất, nên không đâu bắt chước bằng được. Các quý khách có đến xem tận nơi m biết rõ công nghiên cứu của bản hiệu về nghề này đã hai mươi năm có lẻ.

HUONGKY PHOTO

48 Rue Jules Ferry — HANOI

ANNONCES LÉGALES

Cabinet de Maîtres SICARD & GUERRY

Avocats près la Cour d'Appel d'Hanoi à Tourane

VENTE SUR BAISSE DE MISE A PRIX

LIQUIDATION JUDICIAIRE Adrien FAJOLLE

Le Jeudi 14 avril 1932 à Huit heures du matin devant Monsieur le Président du Tribunal de Paix à Compétence Etendue de Tourane à l'audience des criées du Tribunal de Paix à Compétence Etendue de Tourane, séance au Palais de Justice, rue Rigault de Genouilly à Tourane et en vertu d'un jugement dudit Tribunal, en date du 31 mars 1932.

Il sera procédé à la vente sur mise à prix réduite des immeubles ci-après désignés dépendant de la liquidation judiciaire Adrien FAJOLLE et appartenant à ce dernier,

Sur la poursuite de Monsieur HEIDUSKA Robert, liquidateur de ladite liquidation judiciaire Adrien FAJOLLE, ayant pour avocats Mes SICARD & GUERRY, avocats près la Cour d'Appel d'Hanoi à Tourane.

Désignation des biens

1er LOT:

Immeuble sis à Hué, rue Paul Bert comprenant une maison à étage à usage d'habitation et de magasin construite en briques et couverte en tuiles avec aisances et dépendances, ledit immeuble inscrit sous le numéro 91 borné au sud par la rue Paul Bert, à l'est par l'immeuble portant le N° 89 appartenant à M. HO-DIEN dit THAI-LOI, à l'ouest par l'immeuble portant le N° 93 appartenant à M. UNG-VU.

2me LOT:

1°) Immeuble sis à .ua-Tung, province de Quang-Tri d'une superficie de 14.000m2 environ comprenant divers bâtiments à usage d'Hôtel savoir un bâtiment formant salle de restaurant, un bâtiment se composant de neuf chambres, un bâtiment pour les cuisines, un bâtiment pour la production de l'électricité et la fabrication de la glace ainsi que les mobiliers, matériel, machines et installation s'y trouvant.

2°) 3 lots de terrains N° 1, 2, 3 sis à Cua-Tung en bordure de la route locale N° 70 d'une superficie totale de 4.400m2 environ.

Le dire sur cette mise à prix réduite a été annexé au cahier des charges dressé pour parvenir à cette vente, lequel a été déposé au Greffe du Tribunal de Paix à Compétence étendue de Tourane; conformément aux jugements des 4 & 20 Février & 31 Mars 1932.

La mise à prix réduite a été fixée par jugement du 31 Mars 1932 à la somme de:

1er LOT:

1°) Huit Mille piastres pour l'immeuble sis à Hué;

2°) Huit Mille piastres pour l'immeuble et les trois lots de terrain sis à Cua-Tung.

S'adresser pour tous renseignements à Maître SICARD, avocat près la Cour d'Appel de Hanoi poursuivant à Tourane, chargé de la rédaction du cahier des charges.

Fait et rédigé par l'avocat près la Cour d'Appel de Hanoi poursuivant soussigné à Tourane, le premier Avril 1932.

J. SICARD

Enregistré à Tourane,
Le 1er Avril 1932
Reçu: Soixante quinze cents
Le Receveur,
Signé: MAS

Pour tous renseignements, s'adresser à: Monsieur HEIDUSKA, Liquidateur à Tourane. Maître J. SICARD, avocat à Tourane.

Bán cổ-phần

Hiện ở bản Công-ty có người khai bán 10 cổ phần, mỗi cổ giá 20$00. Ngài nào muốn mua mấy cổ, xin gởi thơ cho bản Công-ty biết.

Huỳnh-Thúc-Kháng Công-ty

Ai biết, xin chỉ giùm

Tôi có đứa con tên là Hà-xuân-Cảnh, tức là Cu-Năm, từ ngày thôi học về quê ngoại ở xã Đan-Hải, Huyện Nghi-Xuân, tỉnh Hà-tịnh buôn bán. Mấy năm trước nó vẫn trẩy ra Bắc có khi đến một năm năm bẩy tháng mới về.

Kỳ tháng 6 năm ngoái nó ra đi đến giờ, tuyệt vô âm tín, ở nhà cha anh vợ con lo ngại, không biết sống chết phương nào. Mà quan đồn đã đến xét nhà tôi đôi ba lần và tra vấn về chuyện con là Hà-xuân-Cảnh đi đâu.

Vậy quý ngài ai biết nó ở đâu, xin làm ơn bảo nó về, kẻo ở nhà trông đợi.

CỤ - CỬU - VƠN

Xã Tiên-điền, tổng Phan-Xá
Huyện Nghi-Xuân Hàtịnh

Grande Maison de Soieries

AN-LỢI

Vente en Gros

TONKIN -:- 77 *Rue de la Soie* -:- HANOI

Bản hiệu bán sỉ các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như Lãnh bưởi, lãnh bông mặt đệm, lãnh nhuộm trong Nam-kỳ, lương, lượt, xuyến bông bắc kết lên, vân, băng, quế, địa, sa bắc trơn và bông, lương cẩm các, sa hột, hột mè, the là cổ, nhiễu, kỳ-cầu, mũi, lụa quần anh, lụa cô-đô, lụa trơn và bông khổ rộng 0m75-0m80 và vải màng.

Hàng của bản hiệu nhuộm thiệt đen, lâng và đủ các màu, giá bán sỉ rất nới, gởi đi các tỉnh theo cách lãnh-hóa giao-ngân (contre remboursement).

Bản hiệu lại có bán cả giấy bản, giấy mọi và giấy phèn nữa.

Các qui khách ở xa muốn mua hàng của bản hiệu để bán lại thì xin gởi thơ cho bản hiệu thương-lượng giá hàng, bản hiệu sẽ trả lời ngay. Nếu Qui khách mua giùm hàng cho bản hiệu một lần thì sẽ rõ hàng của bản hiệu bán giá nới và lại tốt hơn hàng các hiệu khác.

Vậy xin mời các qui khách chiếu cố mua giùm hàng cho bản hiệu thì bản hiệu cảm ơn vô cùng.

Nay kính cáo

Chủ nhân

NGUYỄN-CÔNG tức THẢO

Thư gửi mua thuốc

Hải - ngọc - Đường

Lương chánh, le 29 Janvier 1932

Ông NGUYỄN-HUY-CỪ

Tú Tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng hóa
(ANNAM) THANH-HÓA

Thưa ông,

Lâu nay những bạn hàng của tôi dùng thuốc Hải-ngọc-đường *Bách-Ứng*, ai ai cũng đều khen là thần-hiệu.

Mới rồi tôi gửi mua 30 chai thuốc Hải-ngọc-đường *Vạn-Bảo*, mỗi chai giá 0$25, nhưng ông tính giá buôn là 5$40 ba mươi (30) chai và tôi không phải chịu tiền cước, tôi lấy làm cám ơn. Những bạn hàng của tôi, bất kỳ trúng mưa, trúng sương, trúng nắng, trúng thực mà sinh ra đau bụng, đầy bụng, đi tả, kiết lỵ v. v., hễ dùng thuốc ấy là kiến hiệu ngay.

Hiện nay thuốc *Vạn-Bảo* ở hiệu tôi bán đã gần hết, vậy tôi gửi 10$80, nhờ ông chiếu theo giá buôn mà gửi gấp gấp cho tôi 60 chai *Vạn-Bảo*, để kịp có thuốc cho bạn hàng dùng.

Thuốc này không những người bị bệnh cần dùng mà thôi, ai ai cũng nên có một chai để phòng bệnh hoạn bất thường. Mong rằng ông chế nhiều hơn lên và bán rộng mãi ra thì tốt lắm.

Mr TOẢN

Buôn bán ở chân Lương-chánh.

CÙNG QUÍ ĐỘC-GIẢ

Các Ngài còn thiếu tiền báo, hãy nhớ gởi về cho, để tiện việc sổ sách, rất cảm ơn.

Tiếng-Dân

Có chạm đến chỗ ngứa của người Nhật chăng?

(Tiếp theo trang nhất)

đồ dệt, mão, than, đồ sắt, đồ máy và đồ ngoạn cụ... ấy là đại tôn, đều tiêu lưu sang nước Mỹ và các nước có chưn trong hội Quốc Liên. Còn thứ du nhập như bông, lông trừu, chiên và đường, bắp, cùng nguyên liệu làm giấy và tài liệu xe điện v. v... tự nhiên đứt không tới nữa. Lúc bấy giờ nhân mối trực tiếp mà sinh ra cuộc biến động là «kim dung giới» vì thị trường và tà thải đều đình chỉ cả, công xưởng đóng cửa, số thất nghiệp càng tăng lên, vật phẩm cao giá, xã-hội sẽ sinh ra cảnh tượng rắc rối vô cùng.

Còn về đồ nhu cấp quốc phòng, thì Nhật-bản vẫn thiếu dầu và than, toàn số đều nhờ ở ngoài chở đến. Một thứ dầu, mỗi năm đến 1330 vạn tấn, như bị phong tỏa thì không những quân dụng thiếu mà dân gian cũng không có mà dùng. Còn các thứ kim loại như chì v. v.., mỗi năm đến 9000 vạn tấn, lông trừu cũng ở ngoài chở đến, còn ngoài ra vật thực ở ngoài du nhập còn nhiều, nếu bị phong tỏa thì cái nguồn nguyên liệu sinh hoạt phẩm đã khô kiệt mà đồ chế tạo xuất phẩm cũng bị dứt đoạn, cảm tưởng sau này sẽ ra thế nào? Đến lúc bấy giờ mà muốn duy trì có thể được không?

(Trong đoạn này nói rõ phong tỏa kinh tế là nguy cho Nhật-bản nhưng hàm có cái ý nói các nước có quan hệ với Nhật cũng bị thiệt thòi lớn, lời nói có ý hăm dọa, độc giả chớ lầm).

Về vấn đề bài Nhật ở Mỹ, gần đây có chiu nào nhiệt. Hội thanh niên liên hợp do Cung-điền-Nguyên làm hội trưởng phát khởi, trưng cầu toàn quốc thanh niên tán đồng, phái 3 người thay mặt cả thanh niên Nhật sang các đô thị nước Mỹ mà du thuyết động hoãn hòa cái không khí bài Nhật. Thủ tướng Khuyển-Dưỡng Nghị và ngoại tướng Phương Trạch cũng phải đặc sứ sang Mỹ sơ thông. Bá tước Thanh Phố Khuê Ngô cũng điện cho hiệp hội điện khi thanh minh nội dung Trung Nhật tranh nhau, và cậy các nhà báo lớn nước Mỹ, hoán khởi dư luận để hoãn hòa không khí bài Nhật...

Xem tin tức trên thì vấn đề phong tỏa kinh tế, để chế Nhật hóa ở nước Mỹ, có chạm vào chỗ ngứa của người Nhật chớ chẳng không. Muốn giữ oai tín của hội Quốc Liên chỉ có phương pháp ấy, song không biết chừng, lại thành câu chuyện nói không, vì người mạnh hay binh kẻ mạnh, thủ đoạn của người Nhật khôn ngoan lắm, mà mấy bác kia được lợi gì thì lại thôi chớ gì.

Khách-Quan

NHỮNG NHÀ ĐẠI-LÝ BÁN SÁCH TIẾNG-DÂN

BẮC KỲ

Nam kỳ thư quán	Hano
Cát Thành 40 Rue du Chanvre	Hanoi
Quốc Tuấn Librairie	Haiphong
Nam Tân 84 Bd Bonnal	Haiphong
Tổng cát Tường Hạ Long thư điếm	Hongay

TRUNG KỲ

Nam Kỳ Thư Quán	Vinh
Mr Lê thanh Cảnh rue Paul Bert	Huế
Quan hải thư điếm, Gia Long	Huế
Lê thừa Ân	Tourane
Nguyễn tấn Hà	Faifoo
Hàn Lâm Commerçant	Phanthiết

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

hai quyển mỗi quyển 0$20

TẾT RỒI, CÓ BỆNH NÊN CHỮA NGAY:

1. — « Thưa ông chủ hiệu thuốc ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG 22 rue Médicaments à Hanoi,

Xưa, tôi mắc bệnh Giang-Mai, chữa đã khỏi. Nay đã 15 năm, nọc bệnh lại phát ra chứng đau phổi, đau ngực, ho suyễn, vàng da, khí huyết hư kém, ung lở các đầu xương ở chân tay, đau nhức thối tha quá. Người làng bảo thế là bệnh phung, nên tôi buồn bực lắm, dùng thuốc khắp nơi tốn bạc ngàn mà tiền mất tật vẫn còn. Sau tôi dùng Thuốc và **Tiên-Tửu** của Ngài mới được khỏi tuyệt căn. Tôi còn lại 2 chai Tiên-Tửu, tôi đưa cho Bà Thím tôi, 65 tuổi, bị ho suyễn và đau bụng kinh-niên đã 3 năm nay, và Cháu Gái tôi, 27 tuổi, bị hậu-sản, kinh-nguyệt hư xấu và phù thũng đã 4 năm nay, mỗi người uống 1 chai thì thấy các bệnh đó mau thuyên giảm lắm, nên cậy tôi mua giúp cho 6 chai Tiên-Tửu **mỗi chai 5 đồng**. Vậy xin Ngài gửi ngay cho: **Mr Nguyễn-kim-Hiếu, Điền-chủ huyện Văn-giang, tỉnh Bắc-ninh.** »

2. — « Thưa Ngài, người nhà tôi mắc bệnh động-kinh đã 3 năm nay, tốn lắm tiền thuốc mà vô hiệu. Nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu của Ngài, vừa mau khỏi bệnh, vừa khỏe mạnh béo tốt lắm. Vậy ngài lại gửi ngay cho tôi **4 chai Tiên-Tửu nữa (5 đồng 1 chai)**.. **Mr Nguyễn - khắc - Cung, Secrétaire à la Banque de l'Indochine à Qui-nhơn** »

Coi 2 bức thơ đó, đủ thấy bản-đường có nhiều thầy thuốc lão-thành đại-danh-sư và có đủ các môn thuốc Nam, thuốc Bắc và Tiên-Tửu gia truyền thần-diệu vô cùng, hễ dùng là khỏi bệnh ngay. Vậy, các ngài nên uống **Tiên-Tửu** (pha với rượu nho cất lâu năm rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, không say) là thuốc **bổ phổi, bổ thận, bổ gân cốt, bổ khí-huyết, bổ tì vị rất mạnh, rất tốt**, hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm, nên uống Tiên-Tửu được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe, mau đói, ngủ ngon, làm ăn lanh lợi lắm, nếu có ho, lao, đau phổi, đau gan, đau tim, đau ngực, đau lưng, đau thận, đau bụng, động-kinh, táo, lị, tê bại, đau gân, nhức xương, phù, bủng, ngã nước, tiểu vàng đục, nọc bệnh tình di hại, ung, sẩn hậu-sản, kinh-nguyệt hư kém, xanh xao, kinh-bạch, đẻ non, vân vân... cũng mau khỏi lắm. Còn như bệnh **phung** (hủi) ho lao, đau bụng kinh niên, giang mai, tậu kinh niệu, vân vân..., thì nên gửi ngay thơ về bản-đường, cam quyết chắc chắn là mau khỏi dứt căn, vì ở nước Nam, duy Bản-đường mới có các môn thuốc gia truyền về **phung, lao, cổ, lại** hay tuyệt trần, 100 người dùng, khỏi cả 100, nên đồng bào gửi thơ về khen ngợi nhiều lắm. Mua thuốc và Tiên-Tửu, cước phí bản-đường chịu hết. Vậy rất mong các ngài vì tình đồng loại mà hết tâm cổ-động giúp đỡ đồng-bào khi đau ốm khỏi mất tiền mất tật còn với các thầy lang vườn ., đó cũng là một công-đức lớn vậy.

Nay cẩn bạch: **ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG, 22** *Médicaments* **HANOI**

Đâu là CÓI PHÚC?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác giả: C. Flammarion — Giang-Hạ dịch-thuật

Số 3

Ôi khiêu vũ! bởi sự nhảy múa sự gần gũi đụng chạm, không phải nhà ngươi đánh thức cái lòng dục của xác thịt là gì? Ôi sự thỏa mãn mà tánh người ưa đó không phải là cái khởi đầu của đường tội lỗi hay sao? Có phải là nhân trong cuộc khiêu vũ mà người đàn ông với người đàn bà gặp nhau lần đầu trong cuộc đời hay sao?

Cuộc khiêu vũ không phải là cái bẫy sa đắm bởi cả ngủ quan ta sao? Này ta hãy xem: mắt ta bị sa đắm vì cái sắc đẹp, tai ta bị sa đắm vì điệu nhạc hay, mũi ta sa đắm vì mùi thơm phưởng phất, cho đến da thịt cả mình ta cũng sa đắm vì cái nhịp múa khi khoang khi nhặt đưa mấy cặp thanh niên trai gái ôm nhau xoay tít như con vụ trên thềm nhà. Lắc bàn đầu người thiếu nữ khiêu vũ vì cái thú khiêu vũ, để cho thân thể vận động.

Khi còn ở nhà phước người thiếu nữ thường hay nhảy với một người chị em; nhảy như vậy mà cái trí não cũng mơ màng như là đương xoay trong giấc mộng.

Nhưng đến ngày vì cái sắc đẹp của mình mà được một người đàn ông khen ngợi và chọn mình để cùng khiêu vũ, thì ngày đó cái thú có lớn hơn và khác với cái thú nhảy với một người chị em bạn khi còn ở nhà phước.

Kế đó một buổi chiều kia, cái thú ấy nó lại đổi khác nữa, đổi ra một mối cảm giác lạ mà không thể nào cái nào người con gái quên đi được.

Trong cõi đời cái gì cũng xung khắc nhau mà cái gì cũng giống nhau. Hẳng thật các mối cảm giác của nàng Minh-tinh trong các cuộc khiêu vũ đầu tiên có khác với các mối cảm tình về tôn giáo của nàng ở chốn giáo đường nghiêm nghị. Nhưng mà chính trong nhà thờ cả ngủ quan của nàng cũng phải như say mệt: mắt nàng bị cái kiểu kiến trúc của nhà thờ theo lối cổ, và cái ánh ngủ sắc phía trên các cửa gương chiếu xuống nó làm cho nàng say mê, mũi nàng lại mê vì cái mùi trầm trên bàn thờ, tai nàng thì mê vì các điệu hát véo von hòa với tiếng đàn ríu rít. Nàng Minh-tinh đã sẵn lòng mộ đạo, lại chân thành, tư tưởng nàng cũng như cảm giác của nàng diệu dàng êm ái. Khi nàng ở nhà phước nàng rất gối sâ g về tôn giáo. Nàng để cả các tư tưởng, các chí nguyện của nàng ở nơi Chúa Trời, các sự mầu nhiệm, các chỗ huyền bí của tạo vật, và ở chỗ cực tốc. Nàng cũng đã hưởng các phép thánh của tôn giáo. Vì cái tánh tình sẵn có của nàng đó, cho nên trong buổi khiêu vũ kia, nàng cũng đã hưởng được nhiều thứ cảm giác mới mà cảm giác mới nhứt là vì trong buổi hội kia mọi sự tuồng như sắp đặt trước để cảm dỗ nàng vậy. Cái sự khoái lạc hôm nay tuy khác với cái khoái lạc trong tâm hồn nàng ở nơi giáo đường dâng mình cho Chúa, nhưng nó cũng có quan hệ với nàng mật thiết lắm. Sự khoái lạc ở thế gian cũng hợp cảm một tí, cái tánh e-lệ lại làm cho người trinh nữ mỗi cái mối đỏ mặt, thì cái sức cảm của linh hồn lại càng tăng thêm. Sự không ngờ nhứt là khi nằm trên giường sang trọng kia nàng Minh-tinh nhớ tới các mối hứng thú đầu tiên rồi nàng lại nhập cái cảm giác kia với những lời giáo huấn của ông thầy giải tội, và cái hình ảnh vị thiên thần dỗ mình của nàng. Trong lúc ấy tuồng như nàng nghe có người nói với nàng rằng sự khiêu vũ là một điều tội lỗi....

Tơ tưởng một hồi, rồi tự nhiên nàng ngủ.

Nào ai được biết những điều nàng nằm thấy chiêm bao trong đêm ấy đâu?

II

Thế gian với nhà thờ

Nàng Minh tinh vừa sốt sắn với tôn giáo, vừa ưa mến thế gian. Đầu tiên nàng từng học tại nhà phước kia Điều-tường. Sau lớn lên nàng lại dời sang một kỳ túc học hiệu khác, trong cả cái thì giờ niên thiếu của nàng, nàng phải ở dưới cái khuôn phép nghiêm nhặc và cái quyền giám đốc của các nhà nữ đạo sĩ thuộc về giòng Đức Mẹ. Khi còn ở tại nhà phước Điều-đường, mấy cô bé thường thắt mỗi người một cái giây băng, và người ta thường gọi các cô theo màu cái giây băng ấy, như là cô tím, cô hồng, cô cá viền. Hồi ấy thì các cô học tập theo chương trình hằng ngày như ở các học hiệu khác, không có gì lạ. Khi đến nhà kỳ túc học hiệu ở Ba-lê, thì thường thường các cô độ cũng mười một tuổi sắp lên. Mấy cô thắt giây băng xanh, ngọi; vàng, đỏ, đều bắt đầu biết suy nghĩ. Đó là chưa nói đến các cô có giây băng trắng, vì các cô này là về số tí và lớp lớn hơn hết, và họ cũng không còn bao lâu nữa thì ra trường. Ngoài các kỳ nghỉ hè, các cô cũng thường được phép về nhà, và vì vậy mà các cô cũng không phải vì ở học tại nhà tu mà tuyệt nhiên không biết đến trần thế. Và chính khi còn ở nhà giòng các cô cũng tập cách đi đứng, tập hát, tập đánh đờn, và cũng tập khiêu vũ nữa.

Tại phường Phế-binh có ba cái vườn chơi rất lớn, một cái tên là Điều-viên một cái vườn Đức thánh Trái Tim, và một cái vườn của dinh tổng lãnh giám mục. Ở trong ba cái vườn bông kia phong cảnh êm đềm văn vẻ, tuy gần một bên thành Ba lê mà tuồng như xa cách đô thành không biết mấy trăm dặm. Nhưng ở giữa một chốn quạnh hiu như vậy mà không có cái vẻ gì là tàng của nhà tu, mà lại cũng thở được cái không khí ngoài thành thị. (Kỳ sau sẽ tiếp)

XẢ-HỘI-HỌC

CHƯƠNG THỨ 3

(*Tiếp theo*)

Xả hội tánh

Thuyết xả hội tánh người không thích ở một mình mà thích ở với bầy. Có cái tánh cố hửu ấy nên người dời tự hợp cho đến tạo thành xả hội. Nghiệm như trẻ con, chưa biết phân biệt đông tây mà chung quanh không người thì e sợ van khóc, có ai ở một bên thì vui vẻ sướng thích, ấy là nói về loài người cho đến loài vật cũng thế. Phàm vật trên đời kiết quả sự đoàn hợp mạnh hơn yếu thua, ấy chính là ảnh hưởng sinh hoạt của xả hội. Bởi vậy nên bất luận thực vật động vật, hể đã làm đồ nhu yếu trong sự sinh hoạt của xả hội tất phải hy sinh phần mình để làm lợi cho kẻ khác. Còn một mặt thì tăng tấn tri thức, phát huy đạo đức mà gia ngự chế thắng các động vật khác. Thuyết nầy học giả gần đây chủ trì vẫn nhiều.

Thuyết mô phỏng

Thuyết mô-phỏng là Thái nhĩ-Đặc người Pháp xướng ra mà các nhà học giả cho là căn bản tác dụng của xả hội gần đây. Thuyết nầy nói: người với người quan hệ nhau là tại tinh thần mà cái đề quan hệ ấy là mô phỏng tư tưởng của kẻ khác. Vì hai cái tinh thần tiếp xúc nhau tất nghị p ỏng ra một cái tư tưởng như lời nói và việc làm hằng ngày của chúng ta, nên đem mà phân tách ra, đều là do của kẻ khác. Bởi vậy nên đem tác dụng của xả hội mà phân tách ra thì từ tinh thần cho đến hành vi ở bề ngoài đều không có cái gì khác hơn là mô-phỏng. Tức như một sự vật gì gọi là phát minh mới kỳ thực là hợp hai cái khuôn mẫu mà tạo ra, một thứ mô phỏng biến hình. Theo thuận tự tấn hành mà luận thì một cái khuôn mẫu kéo dài ra, từ 2 mà 4, từ 4 mà 8, cho đến nhiều ra như Hy lạp mô phỏng văn minh của Tây-Á - Tế - Á; La-mã lại mô phỏng văn minh Hy-lạp, thành ra văn minh ngày nay. Ấy chính là nguyên tắc đăng tử theo cấp số mà tấn hành.

Theo chỗ đề tựa tấn hành thì có biến hóa như một người sáng ra lệ mới mà 2 người bắt chước theo, lần lần cho đến đa số như Phật giáo Ấn-độ truyền vào Trung-hoa mà sinh ra biến hóa. Giáo Cơ-đốc Do thái truyền sang Âu châu mà mỗi nước mỗi khác. Nói tóm lại, khuôn mẫu nầy với khuôn mẫu kia xung đột và cạnh tranh nhau, kết quả lại dung hợp nhau, mà kết quả sự dung hợp ấy lại sinh ra một thứ cơ trục mới mà có sự phát minh mới. Cái phát minh mới ấy, chỉ là 2 cái khuôn mẫu hợp lại chớ không có gì khác. Lấy lệ vật chất mà chứng cho rõ như xe lửa đường rầy phát minh ra, chẳng qua là do lò hơi, bánh xe và tường rầy 3 cái ấy biến hóa tấn hành, nghĩa là bắt chước mà sửa đổi cho hoàn thiện lần lần, ấy tức là nguyên tắc mô phỏng. Hiện tượng phức tạp của xả hội mà muốn giải thích chỗ thực tế, chỉ là mô phỏng mà thôi.

(*Còn nữa*)

VẤN-ĐỀ TRUNG-NHẬT

Vấn điều đình chưa xong

Thượng-hải, 23 Mars. — Tưởng-quang-Nại, quản trưởng đạo quân 19 không chịu dự cuộc hội nghị Trung Nhật vì lẻ đại biểu Nhật không phải chính là thống tướng Shira Kawa mà lại là tướng Uyeda là người dưới quyền thống tướng Nhật. Vì thế mà cuộc hội nghị hôm nay để bàn việc Nhật rút quân lại không thành. Quách thái Ấy đã hỏi tướng Đái Kích thay Tưởng quang Nại, nhưng Đái Kích viện lẻ sức yếu cũng từ chối. Thượng-hải đã phải điện về Nam-kinh xin cử một võ phái viên.

Ở đối bên đều nói những sự khó khăn nầy không cản trở gì cuộc điều đình ngày thứ bảy và thứ hai. Tuy vậy việc Tưởng-quang-Nại và Đái-Kích từ chối nầy đủ tỏ rõ các tướng Quảng-đông chẳng được hài lòng về cuộc điều đình của đại biểu Nam-kinh và Nhật.

Thượng-hải, 24 Mars. — Cuộc hội nghị hôm qua hoãn, chưa chắc hôm nay đã họp được. Dư luận cho rằng các tướng phái Quảng-đông nếu dự Hội-nghị theo đúng ý muốn của Nhật đặt một miền trung lập thì mất tiếng chăng.

Nhật viện lẻ hai tướng từ chối cho là người Tàu không có lòng thành thực và mong rằng ủy ban điều tra nên nghĩ về việc đó.

Thủy quân tư lệnh Shiozawa, quản lính đại thủy quân vào đánh Hạp-bắc đêm hôm 28 Janvier đã đáp chiếc chiến hạm Nhật rời khỏi Nam-kinh đi Hán-khẩu. Người ta nói thủy quân tư lệnh đi thanh tra.

Thượng hải, 24 Mars. — Kỳ hội nghị buổi trưa hôm qua không điều đình xong cuộc đình chiến vĩnh viễn. Hôm nay hội nghị lại họp.

Máy bay Nhật đi thám thính

Thượng-hải, 21 Mars. — Một tờ thông cáo Tàu báo tin rằng máy bay Nhật bay đi thám thính vùng Tô-châu, Vô-tích, Kiau ying, Thanh-châu, Hàng-châu và mấy tỉnh ở trên đường xe lửa từ Thượng-hải đi Hàng châu.

Quân lính Nhật thuộc sư đoàn 11 còn ở lại, hôm nay sẽ kéo nốt về Nhật.

Tưởng quang Nại rời bỏ Thượng hải

Thượng hải, 24 Mars. — Tối hôm qua. Tưởng quang Nại cùng một viên tướng nữa rời bỏ Thượng-hải đi Tô-châu. Tưởng tuyên ngôn rằng nếu thống tướng Nhật Bạch xuyên không dự cuộc hội nghị thì Tưởng cũng không cần phải dự. Người ta nói ngoại giao tổng trưởng La văn Cán bất bình với Tưởng quang Nại.

Hoãn cuộc hội nghị

Thượng-hải, 24 Mars. — Tối hôm qua Cố duy Quân đàm phán cùng Tống tử Văn trong hai tiếng đồng hồ, không rõ việc gì.

Sáng hôm nay Quách thai Kỳ gửi một bức thư cho viên đại sứ Nhật xin hoãn cuộc hội nghị đình chiến đáng lẽ định đến hôm nay thì họp.

DÂN QUỐC MÃN CHÂU

Nhật Nga tại Mãn châu

Paris 21 Mars (Rad. dép.) Trong một số trước, đã có nói về chuyện Nhật yêu cầu Nga cho đường xe hỏa Trung Đông thuộc về của Nga, đăng vận binh.

Trong sau tháng sau đã, Nga Xô Viết khoách trương quân đội ở Viễn đông rất dữ. Như thế, là Nga đối với Nhật vẫn giữ thế rết.

Harbin 23 Mars (Rad. dép.) — Có mấy người ở Âu châu đến, đi ngang qua Tây bá lợi á, nói rằng Nga có rất nhiều quân đội đóng tại Irkoutsk và Chita, và có mấy chiếc máy bay; bay liệng trên biên giới Mông cổ. Thế là Nga vẫn dự bị chiến tranh với Nhật rõ ràng, nhưng cả Nga cả Nhật còn cải chính những tin về việc ấy.

Mã chiếm Sơn bị bắt

Phụng thiên, 24 Mars (Rad. dép.) — Tướng Hoojo (1) đã hạ lịnh bắt Mã chiếm Sơn, vì Mã bị buộc vào tội biểu dẹp đảng phản đối chính phủ Mãn châu.

Một cuộc xung đột

Đông kinh, 24 Mars. — Có tin rằng hôm nay một toán chừng bốn chục tên cướp đánh nhau với lính cảnh sát Nhật ở gần ga Tao Chia Tuang đường xe hỏa Nam Mãn. Bọn cướp bị bại phải bỏ cả đồ vật cướp được mà chạy.

Đi kinh lý

Đông kinh 24 Mars. — M. Tokichi Tanaka, nguyên đại sứ Nhật ở Moscou, vâng lời quan Ngoại giao tổng trưởng đi kinh lý Mãn châu.

Tại nghị viện Nhật

Đông kinh, 24 Mars. — Hôm nay Nghị viện, đã ưng chuẩn bản dự án đạo luật cho chính phủ phát hành các ngân phiếu công khố để chi phí vào việc quân sự ở Mãn châu và Thượng hải. Nguyên lão nghị viện ưng chuẩn khoản ngân sách thêm và giao việc phát hành ngân phiếu nầy cho một ủy ban riêng.

CÁC CUỘC VUI DỰ ĐỊNH ĐÌNH CÔNG Ở PHÁP

Paris, 23 mars. — Các chủ rạp chớp bóng ở thành phố Paris đều đồng ý về việc đóng cửa rạp từ ngày 29 mars. Họ yêu cầu xin bãi hết cả các thứ thuế, cho đến quyền lợi người nghèo. Các người giữ việc phát phim nay không chịu phát, cho các nhà chớp ảnh nữa.

Các ông hội trưởng hội thể-thao cũng quyết định dự vào việc đình công của các cuộc vui nầy.

Họ vào yết kiến M Cathala phàn tổ rằng phải chịu nhiều thứ thuế nặng hơn các rạp hát rạp chớp bóng. Phong trào nầy xét ra lan khắp mọi nơi, Hội-đồng quản trị Palais des Sports, trường đua xe đạp Paris, hội Sportin-Club, trường đua Bare des Sports đều một lòng một dạ. Quan Nội vụ thứ trưởng đã bảo đại biểu các hội nầy ngày mai lại đến bộ để cùng nghiên cứu về vấn đề ấy.

MỘT VIÊN LÃNH SỰ Ở ĐỨC BỊ NGƯỜI LẠ ĐÁNH

Hambourg, 23 mars — M. Shizemitsu lãnh sự Nhật tại Hambourg, hôm vừa rồi đang đi chơi với một người đàn bà Âu thì bị 5 người lạ xông vào dùng gậy và dao đánh. Viên lãnh sự bị trọng thương phải vào ngay bệnh viện. Người ta không rõ có phải vì lẻ chính trị chăng?

TÌNH HÌNH TÂY-BAN-NHA

Madrid, 22 mars (Rad dép.) — Có nhiều cuộc rối loạn khắp trong nước. Rất nhiều người chết và bị thương.

Ở Loradel Rio, gần Séville, ở Urubrete và ở Orense, lính hiến binh đánh trọng một cách lạ thường. Tại Orense có tổng bãi công. Lính tráng phải đi rảo trên các con đường đặng giữ trật tự. Các nhà hàng đều một lượt đóng cửa.

Orense, 21 mars — Tiếp theo cuộc đình công ở hỏa xa, ở thành phố Orense và Lacoroque, có tổng bãi công

Madrid, 23 mars (Rad. dép.) - Một đứa con nít và 11 người lớn bị thương. Còn ở Orense, tỉnh Galicia, vệ binh bắn một đám biểu tình.

Nguyên do cuộc rối loạn nầy là tại chính phủ hoãn công việc đường xe lửa ở gần Orense lại.

CHÍNH PHỦ NGA ĐỐI VỚI TÔN GIÁO

Moscou, 21 mars (Rap. dép.) — Cái nhà thờ to tướng (về đạo thiên-chúa) ở Léningrad đã bị bãi bỏ, làm thành một nhà bác cổ. Đến tháng Novembre nầy tức là ngày kỷ-niệm, của chính phủ Xô-viết sẽ làm lễ lạc thành. Ngày ấy, sẽ có nhiều cuộc biểu tình bài tôn giáo.

Nên nhắc rằng trước đã có một cái nhà thờ Saint-Isaac ở Léningrad cũng bị bắt, làm thành một nhà hội của tự thuyền.

Theo tin các báo, thì nhà đạo Archangel cũng sẽ bị bãi, làm xưởng thợ.

CUỘC BIỂU TÌNH CỦA HỌC SINH Ở ROUMANIE

Bucarest, 23 mars (Rad. dep) — Cuộc biểu tình của học-sinh mục đích là phản đối việc kéo dài hạn học về ban y khoa nay trở thành nhiều cuộc xung đột ở ngoài đường, nhứt là trước sở cảnh-sát, trước bộ công-chính và tòa báo «Neamul Romanesc». Số người bị thương: bên lính độ 10, bên học sinh có đến 100. Rất nhiều người bị bắt.

Bucarest, 24 mars (Rad. dép.) — Tại thành phố Jassy, có biểu tình, xung đột: 2 người lính bị chết và rất nhiều người bị thương.

Học sinh thuộc về đảng quốc dân tổ chức một cuộc mết tin phản đối việc dẹp các cuộc biểu tình của học sinh ở Bucarest. Ở tại kinh đô, cảnh binh dẹp mấy đám biểu tình (có 40 người bị thương), ở Jassy lại có nhiều cuộc biểu tình nghiêm trọng.

Cảnh binh dẹp cuộc biểu tình của học sinh, còn học sinh, tay cầm ba-toong, phát dứt những hàng lính, làm bị thương 5 người cảnh binh, rồi kéo thẳng ra các con đường chính, phá phách các nhà hàng.

Một toán lính cảnh-sát ra đối phó bằng lưỡi lê. Học sinh lại về trong một cái nhà rồi đứng trong bắn ra: hai quan binh bị chết nhiều người nữa bị thương. Cảnh-binh liền bắn súng lại, rồi vây nhà ấy bắt được hết tất cả.

Trường Đại học hiện nay đóng cửa.

ANH VỚI ÁI

Washington, 23 Mars (Rad. dép) — Ông Valera lên làm Tổng-thống Ái-nhĩ lan, nước nầy chắc sẽ có cuộc cách mệnh không nữa cũng có biến động khởi loạn, vì ông ấy muốn dứt bỏ những mối dăng dính của Ái với Anh, nghĩa là muốn bãy bỏ thần phục thuộc triều đình Anh và mỗi năm trả cho Anh một số về thuế đất. Hồi thế kỷ 12, vua Henri II (Anh) chiếm nước Ái-thần nhiều đất đai thuộc về quyền sở hữu của quí tộc Anh. Nhân dân Ái bị ngược đãi, nên cứ năm hầm côi cái ách của Anh, người Anh thấy thế cũng có nhượng bộ hai bên ký hiệp ước. Về bên Ái, nhận phục dưới triều đình Anh và mỗi năm trả cho Anh một số tiền về đất đai) Londres, 24 Mars (Rad. dép.) — Về cuộc Anh Ái lôi thôi đó, có vẻ nghiêm trọng chớ không chơi, tại Nội các Anh có cử ra một hội đồng, do thủ tướng Mac-Donald làm hội trưởng để xem xét những việc xảy ra ở Ái.

Bức thơ của chính phủ Anh gởi cho «chính phủ Anh ở Ái» bị người Ái công kích dữ.

Có tin ở Dublin rằng việc tổ chức đội quân cọng hòa ở Ái đã bị Nội các Cosgrave cấm, nay chính phủ Valera lại cho là một việc hợp phép; và hiện đương tổ chức.

Một đôi tờ báo nói rằng Valera sẽ đến Londres điều đình với chính phủ Anh, nhưng những người thức thời thì không ai tin như thế, vì thái độ của đảng cọng hòa Ái rất cương quyết.

Thuốc cai nha phiến

Cảnh đã từng qua cái cảnh nghiền
Chữa chữa hút hút mấy mươi niên
Đến khêu thí nghiệm công bao quản
Sách thuốc tinh tường đã cứu nghiền
Hoàn thuốc tài tình hay quá thánh
Người nghiền lúc uống sướng bằng tiên
Năm câu hỏi dưới thưa minh bạch
Nặng nhẹ đoán xong gửi thuốc liền

1° Nghiện ngày mấy bửa?
2° Mỗi bửa mấy phân, hay mấy đồng cân?
3° Xái ăn mấy lượt?
4° Có tảo nuốt không?
5° Người khỏe hay yếu?

Nguyên sứ tòa thượng hạng thông phá

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

39 phố Cửa-tướng

Tonkin) Namdinh

YÊU NƯỚC PHẢI YÊU NGHỀ

Thuốc là nghề rất quan hệ cho tính mạng loài người. Nghề thuốc nam ngày nay suy đồi quá, Nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** *hết lòng nghiên cứu để bảo tồn thuốc nam, hiện đã chế tạo đủ hết các thứ thuốc cao, đơn, hoàn, tán rất linh nghiệm, đã được bằng nhà nước cấp khen, xin các ngài đồng bang chiếu cố mua dùng thuốc* **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG**, *để chấn hưng cho nghề thuốc nam.*

Nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** *cần dùng nhiều người làm Đại-lý ở các tỉnh TRUNG-KỲ, NAM-KỲ, AI-LAO và CAO-MÊN, ngài nào sẵn lòng làm Đại lý, xin cứ viết thơ lấy trương trình và catalogue.*

Bản đường mới chế ra thứ dầu **Nam-Thiên-Quất-Thần** *là thứ dầu Nội hóa rất tốt rất quí, xưa nay chưa có thứ dầu cho tốt bằng, người Việt nam nên dùng dầu Nam Thiên, có bán tại các nhà Đại lý ở các tỉnh.*

NAM-THIÊN-ĐƯỜNG

46, rue Bac ninh à NAM-DINH

Magasin de Soieries

TÂN-LỢI

138 - 140, Bd Tổng - đốc - Phương

CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trừu, cẩm nhung, cẩm-châu v. v... Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt-bổn v. v... Khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp.

Trữ bán sỉ và lẻ đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu «Teinture Idéale» danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits «Kim-Thới» của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội bên N 120 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị. TÂN - LỢI

138-140, Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

NẾU TA PHẢI ĐAU

Về bệnh dạ-dày, bệnh khó-tiêu, bệnh táo kết, bệnh sống-phan, bệnh thận-hư, đau đớn, bệnh tê-thấp, nhức-đầu, chóng-mặt, v. v. Nếu ta phải bệnh thoát-sang, bệnh nổi-gân-xanh, bệnh lở nhọt ở đùi, bệnh ngoài-da, bệnh hắc-điến, bạch-điến, hắc-lào, nhọt-sảy, ngứa-ngáy, v. v.

Ta nên trừ tiệt ngay những căn nguyên bệnh ấy đi, ta nên uống

TISANE des CHARTREUX de DURBON

làm bằng nguyên liệu các cây ở núi Alpes, lọc sạch máu sấu và cho ta sức khoẻ cũng như thuốc ấy đã cứu được muôn vàn người khác.

Nếu ta bị xanh sao, vàng bủng, yếu gân, phiền-muộn, mệt nhọc, không có sức lực, ta nên theo phương thuốc dùng hợp là PILULES SUPERTONIQUES và thuốc TISANE vừa lọc máu sấu lại vừa bồi bổ, thì ta sẽ chóng được lại nghỉ và rất khoẻ mạnh.

CÁCH DÙNG VÀ GIẤY CHỨNG THỰC

• Phòng thí nghiệm quan J. BERTHIER à GRENOBLE (Nước Pháp)

NHIỀU NGƯỜI BỊ:

PHÒNG-TICH

«CON CHIM»

Bịnh Phòng-Tích đàn ông, đàn bà sức kém thường hay bị, nhất là tự 25 đến 50 tuổi hay bị lắm, vì:

1 là: Khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục;
2 là: Khi mệt nhọc, ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay,
nên thụ bịnh: gọi là Phòng-tích. Khi thụ bịnh, thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn thì hay ợ thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu sâm sắc mặt vàng, da bụng đầy.

Mới bị uống 1, 2 liều, lâu 4, 5 liều, uống không công phạt, đồng bịnh ắt thấy đỡ ngay hoặc khỏi ngay. Một liều chia hai bận uống, giá: 0p40.

VŨ-SINH-TÂN, 178 bis, Route Lachtray HAIPHONG ĂN TỪ Kim-tiền năm 1928

ĐẠI-LÝ TRUNG-KỲ:

HUE	: Hiệu VĨNH-HƯƠNG, phố Gia-Long.
TOURANE	: THÁI-VIÊN phố Musée và NGUYỄN-THỊ HUỆ phố Bồ-hữu-Vị.
QUANGNGAI	: NGUYỄN-NGỌC-ANH. Thạch-Trụ, Mộ Đức và CHẾ-HOÀNG à Sông vệ
NHATRANG	: MỘNG-LƯƠNG-THƯ-QUÁN
TAMQUAN	Hiệu ông ĐỘI-CHẤN
VINH	: Hiệu SINH-HUY, phố Gare.
DALAT	: ĐINH-VĂN-CHÂU, Librairie
FAIFOO	: HOÀNG-ĐẮC - VINH tân, phố Pont Japonais.
DONG-HOI	: Lê-Quỳnh Commerçant.

Khắp ba kỳ có Đại-lý bán cả.

Sách thuốc Việt-Nam

Do nhà nghiên cứu khoa thuốc Việt nam xuất bản, nó rõ căn nguyên các bệnh, phép xem mạch, phép trị bệnh, bằng thuốc ta, làm toàn bằng chữ Quốc ngữ, dễ hiểu, dễ thuộc

Về phần «TÍNH CÁC VỊ THUỐC», nói rõ cách phân biệt thiệt, giả, tốt, xấu, hình, chất, khí, vị, phép bào chế, rất kỹ càng.

Một bộ 6 quyển và «tính các vị thuốc» 3 quyển, mỗi quyển 0$30, cước mỗi quyển 0$13

Ngài nào mua cả chín quyển, gởi tiền ngay một lúc, tính giá 3$30 cả cước. Mua sách xin giả tiền trước.

Đã ra đến quyển thứ tư

Thơ và mandat gởi cho M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

123 phố Khách, NAM-ĐỊNH

BAC-NINH

Bệnh quỷ đá có thuốc tiên!!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, mà LẬU nhập CỐT nghĩa là khỏi rồi hễ trong người nhọc mệt thức đêm uống rượu thì sáng có mủ, hay trong thịt nó buồn như kiến, hay cầu cái nhốt một cái, xem đã có mủ ; vì các vi-trùng GONOCOQUE nó ăn vào trong xương, trong máu, hễ trở giời thì như vậy, bệnh nầy rất nguy hiểm và chuyền nhiễm, nếu để cho lên BÀ thì người ấy mắc bệnh đau GIA-CON (Métrite) khí hư huyết bạch, bằng huyết v. v. thì sinh đẻ rất hiếm, nếu đẻ con thì hay hỏng mắt, còn TIM-LA nhập CỐT, người khỏi như trong máu trong xương còn vi-trùng SPIROCHETE DE SCHANDINE cho nên trở giời hay sốt, đau đầu, đau mình, đầu cổ đau xuống, chân tay mỏi mệt, các cái nọc nầy nó chuyền-nhiễm rất là nguy hiểm, vì thế cho nên ta nhiều người đẻ rồi, đẻ ra hủi ra lọc, đẻ con thiếu cái nọ, thiếu cái kia, ta cho là đẻ quấy ngộ, vì cái nọc nầy nó chuyền-nhiễm sang tự lúc thụ thai, nếu mắc bệnh không tìm được thuốc thần hiệu nầy thì các nọc ấy nó chuyền nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến cháu chắt, v. v. vì thế nhiều người thế không có bệnh mà xem máu thì trong có vi-trùng TIM-LA, còn như bệnh NỔ LOẸN (Chancre-mou) bệnh nầy nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, các vi-trùng nầy nó cũng ăn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA, bệnh nầy cũng có nhiều người thiệt hại đến thân thể, vậy các ngài mắc phải các bệnh nầy đã nặng, hay bệnh nhập CỐT mấy mươi năm, hay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOÀNG-VĂN-ẤP, số nhà 87 phố Ninh-xá Bắc-ninh (Tonkin) thế nào cũng phải mau khỏi, và rút hết nọc, người có bệnh uống thuốc vẫn đi lại làm ăn như thường, khỏi bao giờ không biết, thực thế vậy, nếu lên BÀ có thai uống cũng được không hại gì cả, thuốc LẬU, 1p00, TIM-LA 2p00, thuốc CHANCRE-MOU cả uống và bôi 3p00, ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue de Gia-long PHAN-THIẾT, PHÚ HÀ 87 Rue des Médicaments (Phố Hàng-Bát) à HANOI BỒ-VĂN-CHIÊU chez Vinh xuân Hiệu commerçant cửa Tây à QUẢNG-NGÃI. Lưu-thành-Tạp Hàng-phố Công-Sở à Longxuyên, Annam dược-phòng, chủ-nhân Lê-ngọc-Thanh, route Camau à Bạc-liêu Cochinchine nếu ngài muốn mua thì gởi cho một ít tiền trước sẽ bổn hiệu gởi nhận bao giao ngân rất chóng còn như ai muốn làm đại-lý xin viết thơ về bổn-hiệu.

MỚI VỀ...

KÍNH DƯỠNG-MỤC

Gọng vàng, gọng đồi mồi, mắt trắng, dâm, đen, vàng giá từ 1$00 đến 3$00.

CHAPEAU DE PAILLE

Kiểu MOSSANT tân thời của người lớn.

Hạng nhất	6$00
Hạng nhì	4.00
Hạng ba	3.00

CRAVATE D'ÉTÉ

Có nhiều mùi khác nhau, cravate crêpe de Chine giá tiền từ 1$20 đến 2$00. Cravate-pochette giá 3$00

Các thứ hàng nầy buôn tận gốc, do các nhà chế tạo lớn ở Pháp gởi sang nên giá bán được rẻ mà hàng tốt MUA BUÔN GIÁ RẤT HẠ. Các quý khách ở xa mua hàng xin nhớ gởi trước về 1$00 làm tin, hoặc bằng mandat hoặc bằng Timbre-poste, còn thiếu sẽ xin gởi lãnh hóa giao ngân. Mandat đề tên:

NGUYỄN-TỬ dit SINH-HUY

44 — Rue Maréchal Foch — 44

VINH

CỐ-TINH BỔ THẬN

Bệnh khí hư khí loảng khí lạnh, thường sinh ra chứng MỘNG-TINH (đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà tinh khí xuất ra) DI-TINH (vì nhọc mệt quá đêm ngủ mê man, bại hoại thân thể, mà tinh khí tự nhiên xuất ra dầm dề không biết) HOẠT TINH (đi lại với đàn bà tinh khí chóng xuất, hoặc vừa lại với đàn bà tinh khí đã xuất ngay). Đó là do tinh khí bất cố, thận thủy suy bại, chứng nầy khi mới bị thường hay mỏi vai, đau lưng, nhức đầu, ít ăn, đêm ngủ không yên giấc hay giật mình hay khiếp sợ, đi đứng bần thần, sinh ra lười biếng, nếu biết thuốc mà trị ngay thì đỡ tốn tiền, bệnh lại chóng khỏi, nếu để lâu không chữa, để đến nỗi sinh ra chứng mộng-tinh, di-tinh, hoạt-tinh, như đã kể trên, thì rất có hại đến đường sinh dục, con cái hiếm muộn cũng vì đó mà ra.

Xét bệnh nầy phần nhiều người mắc lắm trong khoảng 18 tuổi đến 50 tuổi ít người tránh khỏi được.

Muốn tránh cho khỏi thì phải lập tức dùng 6 lọ Cố tinh Bổ thận giá 5$00, thiệt là một môn thuốc đề quảng sự điều hiền ra, là bổ ích cho đời.

Tiểu-Hạnh-Lâm *kính cáo*

Đại lý độc-quyền: **SINH-HUY**

44, rue Mi Foch — VINH

Nhớ mua thuốc xin gởi trước 1$00 làm tin.

KINH-TẾ KHỦNG-HOẢNG

Thưa các Ngài,

Ít lâu nay bị làn sóng kinh tế khủng hoảng, nên bản hiệu định hạ giá (à 12 % theo như giá trong cuốn Catalogue 1932 của bản hiệu. Như vậy là chỉ hưởng bản hiệu buôn bán theo thời, cốt sao cho qua (Đời khó khăn), mà mong cho công nghệ vững bền, ấy giám mong các ngài yêu công nghệ An Thành, mà duy trì cho công nghệ An-Thành được qua (Đời khó khăn). Được thế chắc lòng nhớ ơn của An-Thành không phải là không như vậy.

Thưa các Ngài,

Mấy năm ngoái bản hiệu có chế ra thứ giày vải trắng đế bằng Crêpe Anglaise bán 3p50 1 đôi, mà nay chỉ bán có 3p00. Mua buôn tính giá đặc biệt. Có Catalogue 1932 gửi

An - Thành

37 — Phố Hàng Đào — 37

HANOI